

Papallones de museu

La Casa de les Papallones, un petit museu particular d'història natural, obert el 2005 a Planoles, es vol donar a conèixer

Planoles

Miquel Erra

Més de 5.000 papallones i 2.000 fòssils, a més d'una extensa mostra de coleòpters i minerals, bàsicament recollits a Osona i el Ripollès, però també a d'altres indrets de dins i fora del país. Són només les xifres de l'apassionant material que conté La Casa de les Papallones, un petit museu d'història natural que, des del 2005, s'ha anat ampliant en una casa particular de Planoles. Un espai fins ara reservat pràcticament a experts i amics de la família, i que ara es vol donar a conèixer, fomentant les visites concertades.

“Creiem que és el moment de mostrar tot aquest material”, apunta el vigatà Agustí Gabaldà, que es va iniciar en aquest món fa més de 50 anys. “Amb 10 o 12 anys el meu pare ja ens portava a la muntanya”, rememora. Primer recollien fòssils i minerals, i més endavant papallones o escarabats. El que llavors era una simple afició va anar agafant volada, i amb el suport dels entomòlegs mossèn Josep Junyent i Oriol Serrahima van anar classificant el material i especialitzant la recerca. L'embrió de la col·lecció es va ubicar a Dòrria, l'any 1968, on la família hi tenia una casa. Amb el pas del temps les mostres es van continuar ampliant a Vic i Sant Julià, ja amb el suport de la seva dona, M. Carme Riera, i els dos fills, Miquel i Agustí. Fa sis anys tot el material es va traslladar a Planoles, a la Casa de l'Agustí, ara també Casa de les Papallones.

Les diferents col·leccions –amb quatre grans apartats: papallones, coleòpters, fòs-

Agustí Gabaldà i el seu fill Agustí, aquests diumenge passat a La Casa de les Papallones, ubicada a Planoles

En vies d'extinció

La col·lecció de papallones ha constatat “l'alarmant” declivi d'aquests autèntics bioindicadors de la qualitat mediambiental

Planoles

M.E.

Les més de 5.000 papallones del museu són l'autèntica joia de la corona de la col·lecció de la família Gabaldà.

Les diferents espècies, subespècies i aberracions han estat recollides entre les comarques d'Osona, el Ripollès i la Vall d'Aran, però també en viatges arreu de la península Ibèrica.

Les papallones esdevenen autèntics bioindicadors de la qualitat mediambiental, gràcies a la seva sensibilitat davant de canvis que hi poden haver a la natura. Amb el pas del temps “hem comprovat que el decli-

vi de les papallones és molt alarmant, fet que posa de manifest una tendència greu de pèrdua de biodiversitat a gran escala”, es detalla en la web. “Moltes espècies s'han reduït notablement i algunes ja han desaparegut”,

sentencia Agustí Gabaldà. Per això, la col·lecció esdevé “un patrimoni que cal conservar”, ja que algunes de les espècies que han recollit “ja no hi són”.

Tot aquest material ha permès, al mateix temps, iniciar alguns estudis sobre el cicle biològic de determinades espècies, que estan resultant “molt interes-

sants per aprofundir encara més en la coneixença de les papallones”, conclouen pare i fill.

Malla va reviuire la Festa del Batre

Malla Aquest diumenge Malla va reviuire una nova edició de la Festa del Batre, en el marc de la quarta festa del Cicle del Blat. De quatre garberes en van sortir 93 quilos de gra de blat xeixa. La batuda es va fer a potes (amb tres cavalls). Després de la batuda es va ventar la palla i es va fer un paller. En acabar, els participants van fer un sopar. La propera trobada es farà per moldre el gra per fer-ne farina i, tot seguit, poder fer pa. La Colla dels Segadors de la Plana de Vic, organitzadors de la iniciativa, van

comptar amb la col·laboració de l'associació dels Tonis de

Santa Eugènia, el Molí de la Calvaria, el forn de la Coca

del Mossèn de Folgueroles i Cervesa del Montseny.

Divendres, 29 de juliol de 2011

sils i minerals– han esdevingut documents científics “de gran vàlua”, destaca un dels fills, l'Agustí, que recorda que darrere tot plegat hi ha “molt de temps, treball i sacrifici”. Les hores que hi han passat i hi continuaran passant “no es poden arribar a comptar”, remarca. A més de les papallones, que donen nom a la casa, el museu conté una àmplia selecció de fòssils –sobretot de l'era terciària de la Plana de Vic de l'època de l'eocè–, minerals i roques del país, així com de coleòpters i dípters. Tot perfectament documentat per facilitar-ne l'observació i la coneixença posterior.

Fins ara l'espai ha rebut la visita de diversos especialistes, “que han quedat sorpresos” per la diversitat i la perseverança en l'actualització de les col·leccions. L'objectiu, ara, és que tot aquest material pugui arribar a més públic i, al mateix temps, “que la gent conegui, compregui i estimi encara més la naturalesa”. Al mes de maig ja van estrenar una web (<www.lacasadelespapallones.com>) on es recull informació i imatges de les principals col·leccions. Per visitar la casa cal reserva prèvia via telèfon o per correu electrònic, indicats a la mateixa web.

La Casa de les Papallones de Planoles té el valor afegit que es tracta d'una iniciativa estrictament privada. Al Museu de les Papallones de Sort, per exemple, “han tingut el suport de l'Ajuntament i la Diputació”. La família està convençuda que aquest petit museu també pot esdevenir “un motiu de visita turístic i cultural perquè la gent arribi a aquestes contrades”. Una visita, i una vall, que valen molt la pena.

Festa de la Sega a Gombren, amb exhibicions i dinar

Gombren Com és tradició a Gombren, l'últim diumenge de juliol se celebra la Festa de la Sega, que vol reviuire la forma tradicional de segar. La jornada començarà amb un esmorzar de segadors i a continuació es nomenarà el cap de colla i s'iniciarà la sega. La festa continuarà amb la batuda i l'elaboració del paller, i hi haurà una demostració del procés per fer pa amb el blat. La festa acabarà amb un dinar popular i un concert d'acordionistes.